

ชวนคิด ชวนคุย กับ อ.ชูศักดิ์ จันทยานนท์ (หน้า๑)

มกราคม ๒๕๕๙

อันที่จริง เมื่อสัก ๖ ปีที่ผ่านมา สมัยที่ การเขียน Blog เฟื่องฟู ผมเคยเขียน Blog ชื่อ ชวนคิด ชวนคุย กับ อ.ชูศักดิ์ จันทยานนท์ ใน OkNation มีแฟนประจำติดตามอยู่พอสมควร โดยเนื้อหาส่วนใหญ่เป็นเรื่องของ Special Education บ้าง เรื่องราวของเด็กพิเศษกลุ่มต่างๆบ้าง พอเข้ายุค Facebook และ Line ประกอบการขับเคลื่อนงานของกลุ่มเด็กพิเศษกว้างขวางขึ้น ทั้ง เชิงโครงสร้าง ประเด็นการขับเคลื่อน และภาคีเครือข่าย รวมทั้ง การทดลองจัดกิจกรรมต่างๆ จึงหยุดเขียนไป

ช่วงสิ้นปี ๒๕๕๙ การจัดวางงานต่างๆเริ่มลงตัว จึงตั้งใจจะนำ “ชวนคิด ชวนคุย” กลับมาใหม่ เพื่อเป็นเวทีสื่อความถึงเพื่อนๆผู้ปกครองและสมาชิกเครือข่ายให้ทราบถึง การขับเคลื่อนงานบางด้าน ผมขอเริ่มจาก กิจกรรมของ เดือนมกราคม ๒๕๕๙ ที่ผมได้เข้าไปมีส่วนร่วมทั้งในฐานะบุคคล และองค์กร ดังนี้

๑. การประชุมคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เมื่อต้นเดือน มกราคม ๒๕๕๙ ประเด็นเฉพาะกลุ่มเด็กพิเศษและกลุ่มคนพิการ มีการอนุมัติแผนงบประมาณ ปี๒๕๕๙ โดยเฉพาะงานด้านกลุ่มผู้ป่วยจิตเวช ที่มีจัดสรรงบประมาณเฉพาะสนับสนุนนโยบายการดูแลผู้ป่วยจิตเวชในชุมชน รวมถึงกลุ่มเด็กพิเศษ การพัฒนาระบบการคัดกรองเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และนโยบายกองทุนสุขภาพตำบลที่เน้นการทำงานระดับพื้นที่มากขึ้น ผลคือ งานด้านจิตเวชและพัฒนาการเด็กในหน่วยบริการสาธารณสุขจะเริ่มชัดเจนมากขึ้น รวมทั้งการเตรียมการขับเคลื่อนเรื่องหน่วยบริการร่วมในชุมชนของกลุ่มเรา ที่ยังอยู่ระหว่าง การทดลองของเครือข่ายเด็กพิการ ออทิสติก เด็กพิการทางสมอง และเด็กพิการทางสติปัญญา ซึ่งในส่วนของเด็กออทิสติก มีศูนย์ส่งเสริมทักษะชีวิตเด็กออทิสติก ที่ทาง สปสช คัดเลือกให้ทดลองระบบด้วยในพื้นที่ ชลบุรี ตรัง กทม. ได้แนวปฏิบัติที่ชัดเจนขึ้น ทั้งแผนการฝึก การทดลองกับกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งการคิด Unit Cost โดยมีอาจารย์นพ.ประพจน์ เกตุรากาศ ช่วยกำกับงานนี้ให้ และจะนำเสนอไปตามระบบในเดือน กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ซึ่งจะช่วยให้ มีหน่วยส่งเสริมพัฒนาการเด็กพิเศษในชุมชนเพิ่มมากขึ้น
๒. การประชุมจัดทำแผนยุทธศาสตร์กรมสุขภาพจิต ปี ๒๕๕๙ ถึง ๒๕๖๓ ซึ่งผมได้รับเชิญในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ไปร่วม workshop การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าว ได้นำเสนอประเด็นเรื่อง แนวคิด FCBR หรือ Family and Community Base Rehabilitation หรือ การฟื้นฟูสมรรถภาพ (เด็กพิเศษ) โดยครอบครัวและชุมชน ซึ่งแนวคิดนี้ เน้น การส่งเสริมศักยภาพพ่อแม่ของเด็กพิเศษ ให้สามารถช่วยเหลือ ฝึก กระตุ้นพัฒนาการลูกๆได้โดยการสนับสนุนจากทีมงานด้านสุขภาพ ดังนั้น กรมสุขภาพจิต ควรทำทั้งคลินิกเด็กพิเศษในระดับโรงพยาบาลศูนย์ ที่มีทั้งระบบการให้บริการ การฝึกอบรม การให้คำปรึกษาและจัดอบรมครอบครัว โดยเชื่อมกับ

กลุ่มชมรมผู้ปกครองที่สนใจจัดทำ ศูนย์ส่งเสริมทักษะอย่างเป็นระบบ การขยายการอบรมพยาบาลวิชาชีพด้านส่งเสริมพัฒนาการเด็กพิเศษให้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งประเด็นดังกล่าวจะนำไปหลอมรวมเป็นยุทธศาสตร์ (ผมนำ ๔ กลไกหลักออกทิสติกที่สมาคมกำลังขับเคลื่อน ไปต่อยอดสู่ภาคนโยบาย ส่วนภาคปฏิบัติจริง ชมรมต่างๆคงต้องช่วยกัน)

๓. การขับเคลื่อนเรื่องความตระหนักรู้ของสังคมต่อกลุ่มเด็กพิเศษ สื่อมวลชน ๒ รายการ คือ สามัญชนคนไทย ของคุณมานaix พุดตาล ได้มาทำ Scoop เจาะลึกเรื่องราวของเด็กพิเศษ (ออทิสติก ID และ LD) โดยน้องๆกลุ่มออทิสติกของเรา เป็นตัวเดินเรื่อง ลองติดตามช่วง ๑๓ กพ. ๕๙ ทาง TPBS และอีกรายการหนึ่งคือ ข่าว ๓ มิติ ประมาณต้นเดือนกุมภาพันธ์ คงออกอากาศวันเวลา ที่มักจะแจ้งมา ข่าว ๓ มิติ มาตามประเด็นที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ประกาศนโยบาย จ้างงานและสร้างอาชีพคนพิการ โดยผู้บริหารกลุ่มทรู ดร.กันทิมา กุญชร ณ อยุธยา และดร.ธีระพล ถนอมศักดิ์ยุทธ ร่วมให้สัมภาษณ์

๔. การประชุมด้านการศึกษาพิเศษที่เพิ่งเสร็จไปสดๆร้อนๆเมื่อวานนี้เอง มี ๓ งานสำคัญ คือ การประชุมคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (๒๖ ม.ค.๕๙ บ่าย) การประชุมคณะกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการ (๒๖ มค ๕๙ เช้า) และการสัมมนาผู้บริหารในสังกัด สพฐ “การจัดแนวทางความร่วมมือในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ”(๒๕

มค.๕๙)

ผลการประชุม “ส่วนที่เกี่ยวกับเด็กออทิสติกและเด็กพิเศษ” มีดังนี้

ก.คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ซึ่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เห็นชอบ กระทรวงศึกษาธิการ เสนอคณะรัฐมนตรี ให้ “ปี๒๕๕๙ เป็น ปีแห่งความร่วมมือด้านการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ” ที่ทุกหน่วยงาน รัฐ เอกชน ชุมชน ครอบครัว ต้องร่วมมือกัน ภายใต้อาณัติ ยุทธศาสตร์ ที่ต้องมีจัดสรรทรัพยากรให้อย่างเป็นระบบ ๔ กลไกหลัก ออทิสติก จะนำไปเป็นส่วนหนึ่งของแผนด้วย ซึ่งผมเสนอเรื่อง การพัฒนาห้องเรียนคู่ขนานสำหรับเด็กพิเศษทั้งระบบ การจัดให้มีห้องสอนเสริมการศึกษาพิเศษในโรงเรียน การสนับสนุนศูนย์การเรียนรู้เฉพาะความพิการ การจัดการศึกษาออกระบบและการศึกษาเพื่อการมีงานทำ โดยนำมติคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ๔ กลไกหลักออทิสติก ๒๘ ก.ค.๕๘ ไปเป็นกรอบในการทำยุทธศาสตร์” รายละเอียดจะมีทีมงานนำไปจัดทำ และสรุปเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

นับสมาคม เรา ได้เคลื่อนเรื่องนี้อย่างเป็นรูปธรรมในส่วนนโยบายแล้ว ชมรมและภาคีเครือข่าย คงต้องช่วยกันเคลื่อนอย่างจริงจัง

- ข. การจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาการศึกษาออกระบบและการศึกษาทางเลือกสำหรับ
คนพิการ ผมได้เขียนหลักการ ๑ หน้ากระดาษเสนอที่ประชุม คณะกรรมการส่งเสริมการจัด
การศึกษาสำหรับคนพิการ ที่ทำนุรัฐมนตรีเป็นประธาน ที่ประชุมเห็นชอบ มอบสำนักงานปลัด และ
กศน. หรือผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อการแต่งตั้งและนำเสนอในการประชุมครั้งต่อไป ประมาณ มีค./เมย.
๒๕๕๙
- ค. การอนุมัติงบประมาณในส่วนของงานด้านบุคคลออทิสติก ให้ สำนักบริหารงาน
การศึกษาพิเศษ โดยศูนย์การศึกษาพิเศษเขต ๑๒ โรงเรียนการศึกษาพิเศษ พัฒนาเรื่อง การ
อบรมครู ผู้ปกครอง ให้สามารถจัดการสอนเด็กออทิสติก ในระบบ Teacch โดยร่วมมือกับ
มหาวิทยาลัย Monash ประเทศออสเตรเลีย โดยผมเสนอให้เชิญครูห้องคูชาน และผู้ปกครอง
เด็กออทิสติกและเด็กพิเศษในจังหวัดต่างๆ ร่วมโครงการด้วย รวมทั้งอนุมัติโครงการพัฒนา
หลักสูตรและคู่มือการอบรม Job Coach หรือครูสอนงาน เด็กออทิสติก ซึ่งเป็นความ
ร่วมมือระหว่าง มูลนิธิออทิสติกไทย สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สถาบันราชานุกูล
และสถาบันยุวประชาไทโดยปัทม์ปัดด้วย
๕. การประชุมคณะกรรมการบริหารสมาคมผู้ปกครองบุคคลออทิสติก(ไทย) (๒๓ ม.ค.๕๙) มี
ประเด็นสำคัญคือ ๑. การเตรียมประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๕๘ ระหว่าง ๑๑ ถึง ๑๓ มี.ค.
๕๙ ที่จังหวัดเชียงใหม่ คณะกรรมการบริหารชมรมทั่วประเทศ เตรียมตัวไว้เนะครับ
๒. การเตรียมจัดงาน วันรณรงค์ออทิสติกโลก ๑ ถึง ๒ เม.ย. ๒๕๕๙ ณ มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ บางเขน เป็นงานระดับชาติที่ ๓ กระทรวงร่วมจัดกับสมาคมและภาคธุรกิจ
๓. การเตรียมนำรวบรวมโครงการส่งเสริมอาชีพบุคคลออทิสติกและผู้ดูแลทั่วประเทศ
เพื่อนำเสนอกระทรวงการพัฒนาสังคมฯ ชมรมที่ประสงค์ ต้องจัดทำโครงการเสนอภายใน ๑๔ กพ.
๕๙ ส่วนการอนุมัติ เป็นไปตามเงื่อนไขของคณะกรรมการบูรณาการด้านอาชีพ ของ พม.
๖. การเข้าร่วมประชุม 3rd Asean Autism Network Congress ณ ประเทศฟิลิปปินส์ นำทีมโดย ดร.
สำเร็จ วิระชะนันท์ ผศ.เจริญ คุณินทร์พันธ์ และคุณมงคล บุญเต็ม พร้อมเยาวชน ๒ คน คือ รินฤทัย
คุณินทร์พันธ์ และ อังกร จงสถาพรสุข ที่ APCD คัดเลือกและเชิญร่วมประชุมในกลุ่มเยาวชน ซึ่งถือ
เป็นการเชื่อมความสัมพันธ์ระดับภูมิภาค AEC และได้มีการจัดทำ ธรรมนูญอาเซียนออทิสติกด้วย
- ทั้งหมดนี้ เป็นงานที่ สมาคมผู้ปกครองบุคคลออทิสติก(ไทย) มูลนิธิออทิสติกไทย และภาคีเครือข่าย ร่วมกัน
ขับเคลื่อนในช่วงเดือน มกราคม ๒๕๕๙ นี้ จึงเวียนแจ้งสมาชิกเพื่อทราบและเตรียมงานในส่วนชมรมรองรับไว้ด้วย
พบกันใหม่ เดือนหน้าครับ....

ชูศักดิ์ จันทยานนท์ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๙